

Harku Valla Teataja

NELJAPÄEV, 9. OKTOOBER 2025

www.harku.ee

Vääna raamatukogu alustab uut sajandit uues kuues

7. oktoobril avati vast renoveeritud Vääna raamatukogu. Endises mõisa tall-tõllakuuris ootavad külastajaid renoveeritud ruumid ja innovaatilised lahendused.

Vääna raamatukogu on Harku valla vanim järjepidevalt tegutsenud raamatukogu, mis tänavu tähistab oma 100 aasta juubelit.

“On omamoodi sümbolne, et just eesti raamatu aastal saab uue kuue oma 100. aastapäeva tähistav Vääna raamatukogu. Täna päev tähistab uut algust. Siinsed ruumid on saanud uue kuue, riulid on täiendunud uute teostega ja teenused on nüüd veelgi kättesaadavamad ja kasutajasõbralikumad. Aga veelgi olulisem – siia majja on tagasi tulemas inimesed. Lugejad, uurijad, unistajad,” sõnas vallavanem Erik Sandla. Ta lisas: “Raamatukogu ei ole lihtsalt koht, kus hoitakse raamatuid. See on kogukonna süda, teadmiste kants, väikne pelgupaik mõtiskluseks ja kohtumisaik ideedele.”

Vallavanem tänas kõiki, kes on raamatukogu taasavamise võimalikuks teinud – projekteerijat, ehitajaid, arhitekti, sisearhitekte, vallavalitsuse töötajaid ja muinsuskaitseametit hea koostöö eest. Samuti tänas vallavanem Harku valla raamatukogude töötajaid.

MOODNE JA STIILNE

Vääna raamatukogu on Harku valla raamatukogude kõige innovaatilisem filiaal. Vääna raamatukokku on kavandatud raamatute laenutamiseks iseteenindus ja ööpäev läbi toimivad elektroonilised raamatukapid, kuhu saab tellida ja tagastada raamatuid. Raamatukogus on ruum seminarideks ja töötubadeks ning seal saab vaadata filme ja kuulata muusikat.

Samuti on uuenduslik raamatukogu külastaja jaoks võimalus kasutada avalikku kööki, kus on külmkapid, pliit ja kohvimasin. Külastajad saavad valmistada sooja jooki ja süüa kaasavõetud võileiba.

Vääna raamatukogu on väga läbi mõeldud ja mitmekesiste võimalustega. Raamatukogu pakub istumisalasid, kus külastajad saavad lõõgastuda, lugeda või lihtsalt sõpradega vestelda. Samuti on loodud töökohti ja kapsleid, mis pakuvad privaatsust ja keskendumisvõimalusi neile, kes vajavad kohta töö tegemiseks või õppimiseks. Teisele korrusele viiva trepi all on armas ja hubane lastenurk.

Vääna raamatukogu riulitel on 18 200 raamatut.

Vääna raamatukogu on lugejatele avatud alates 13. oktoobrist.

Merike Pinn

Vääna mõisa ja raamatukogu kohta loe ka leheküljelt 3.

Vääna raamatukogu on avatud! Lindi lõikasid läbi vallavanem Erik Sandla, Tabasalu muusika- ja kunstikooli direktor Kalev Konsa ning Tabasalu Meistrid OÜ juhatuse liige Tiit Niibek.

Vääna raamatukogu mõisa tall-tõllakuuris. Fotod: Arno Mikkor, Madis Idnurm ja Merike Pinn

RENOVEERIMISEST

- Raamatukogu ruumide rajamine tall-tõllakuuri esimesele korrusele kestis ligi viis aastat. Raamatukogul on nüüd pinda kolm korda rohkem, kui oli enne laienemist ehk umbes 300 ruutmeetrit. Raamatukogu renoveerimise esimese etapi (fuajee ja seminariruum) arhitektuurse osa on teinud OÜ T-Linna projekt (arhitekt Tiina Linna), sisearhitektuurse osa MHMH OÜ.
- Teise etapi (raamatukogusaal) arhitektuurse osa on teinud OÜ T-Linna projekt ja sisearhitektuurse osa Laika, Belka ja Strelka OÜ (sisearhitekt Malle Jürgenson). Esimese etapi ehitustööd tegi Sulane Ehitab OÜ ja see läks maksma 449 536 eurot (käibemaksuta). Teise etapi ehitustööd tegi OÜ Tabasalu Meistrid ja töid tehti 237 383 euro eest.
- Vääna raamatukogu sisustuse soetamine läks maksma 143 789 eurot.
- Vääna raamatukogu arendus on saanud riikliku toetuse kultuuriministri rahvaraamatukogude kiirendist 92 127 eurot.

VOLIKOGUS

Moodustati Väana-Jõesuu ja Harku metsa maastikukaitseala ning algatati detailplaneeringud

25. septembril toimus Harku vallavolikogu istung Merikülas. Istungit juhatas volikogu esimees Heinart Puhkim.

Võeti vastu Harku valla arengustrateegia muudatused, mis jõustuvad 1. jaanuaril 2026.

Kinnitati Harku valla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise ja sademevee majandamise kava aastateks 2025–2036.

Moodustati Väana-Jõesuu ja Harku metsa maastikukaitseala ning kinnitati nende kaitse-eeskirjad.

Moodustati oktoobris toimuvate Harku vallavolikogu valimistel hääletamise korraldamiseks ja hääletamistulemuste kindlaks tegemiseks jaoskonnakomisjonid ja kinnitati nende koosseis.

Volitati Harku vallavalitsust lahendama rahvastikuregistri seadusest tulenevaid küsimusi, mis ei kuulu volikogu ainupädevusse.

Rahuldati vallale esitatud kahju hüvitamise nõuded. Kahju oli tekkinud Väana-Jõesuu külas Lepatriinu teel autole langenud puu tekitatud vigastuste remondikuludest.

Otsustati SW Energia OÜ kasuks seada hoonestusõigus Harkujärve külas Järvekalda tee 29a kinnisasjale uue taastuenergia (puiduhakkel) töötava katlamaja rajamiseks Harkujärve kaugküttepiirkonna tarbijate varustuskindluse tagamiseks.

Muudeti Harku valla lemmikloomade registri põhimäärust, Harku valla reovee kohtkäitluse ja äraveo eeskirja, Harku valla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni liitumise ning kasutamise eeskirja, Harku valla kaevetööde eeskirja ja Harku valla koerte ja kasside pidamise eeskirja osas, milles need vajadid ajakohase kehtiva seisu tagamiseks andmete korrastamist või kehtiva õigusega kooskõlla viimist.

Algatati neli detailplaneeringut:

Kütke külas Metsavälja maaüksuse lõunapoolse osa ja Haldjakinga maaüksuse ning lähiala detailplaneering, eesmärgiga täpsustada Kütke külas Haldjakinga maaüksuse ehitusõigust ja hoonestusala ning määrata ehitusõigus ratsaspordirajatis ja selle abiehitiste rajamiseks.

Väana külas Joa tee 5, 7, 9 ja 9a maaüksuse ning lähiala detailplaneering, eesmärgiga selgitada välja võimalused Joa tee 5, 7, 9 ja 9a maaüksuse jagamiseks kolmeks ärimaa, kuueks äri-tootmisma ja kaheks transpordimaa sihtotstarbega krundiks ning ehitusõiguse määramiseks äri-tootmishoonete püstitamiseks. Lisaks on detailplaneeringu koostamise eesmärk juurdepääsutee ja tehnovõrkudega varustamise lahendamine ning haljastuse ja heakorrastuse põhimõtete määramine.

Ilmandu külas Tilgukivi, Männikupõllu, Kadaka tee 40 ja Kaljuniidu maaüksuse ning lähiala detailplaneering, eesmärgiga selgitada välja võimalused varem kehtestatud detailplaneeringu ümberplaneerimiseks Kadaka tee 40 maaüksuse kohta, planeeringuala maaüksuste jagamiseks kuni 35 elumumaa, üheks segasihtotstarbega ühiskondlike ehitiste maa ja ärimaa, kolmeks üldkasutatava maa ja kaheks transpordimaa krundiks ning moodustatavatele elumumaa kruntidele ehitusõiguse määramiseks üksikelamu ja seda teenindavate abihoonete püstitamiseks. Lisaks on detailplaneeringu koostamise eesmärk tehnovõrkudega varustamise ja juurdepääsuteede lahendamine ning haljastuse ja heakorrastuse põhimõtete määramine.

Harkujärve külas Kaarle tee 7, 7a ja 9, Käärü tee 2 ja osaliselt Kaarle tee maaüksuse ning lähiala detailplaneering, eesmärgiga selgitada välja võimalused maaüksuste jagamiseks kolmeks elumumaa, neljaks transpordimaa ja üheks üldkasutatava maa krundiks ning määrata ehitusõigus kolme korterelamu püstitamiseks.

Anti kooskõlastus Lääne-Harju valla üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõule ning jäeti kooskõlastamata Harju maakonnaplaneeringu maavarade teemaplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõu.

Kinnitati Harku valla lasteade (Alasniidu, Harku, Harkujärve, Pangapealse ja Väana-Jõesuu, Rannamõisa, Tabasalu Teelahkme ja Tibutare) arengukavad, mis jõustuvad 1. jaanuaril 2026.

Elamuehituse tegeliku mõju mõistmiseks tehti vallavalitsusele ülesandeks teha või tellida sihipärane uuring, mis analüüsiks liikluskoozumust (sh liiklussagedus, ohutus, teeületuskohad), põhjavee tarbimist ja selle mõju veevarustusele, haridusvõrgu koormust (kui palju lapsi tuleb juurde, kui palju kohti on vaja) ning näitaks, milline on ühe lisaelamuühiku mõju valla eelarvele ja sotsiaalsele taristule ning tulemustest olenedes tuleb vallavalitsusel esitada volikogule ettepanekud olukorra parandamiseks ja tegevused ettepanekute realiseerimiseks.

Otsustati tunnustada aukodaniku nimetusega Aare Kimmelit ja valiti teenevärgi ning tiitlite "Aasta tegu" ja "Aasta tegija" saajad. Tunnustused antakse üle novembri lõpus Harku valla aastapäeva pidulikult tähistamisel.

Anti vallavalitsuse ülevaade volikogu istungite vahelisel perioodil toimunud ja vastati volikogu liikme esitatud arupärimisele. / HVT

HARKU VALLAVALITSUS

Teenuste 2, Tabasalu (infosekretär, sotsiaal- ja tervishoiuosakond)

Tilgu tee 53, Meriküla (kõik teised osakonnad)

Vallavalitsuse teenistuja vastuvõtule registreerimiseks palume pöörduda telefoni või e-posti teel selle teenistuja poole, kelle vastuvõtule soovitate. Vastuvõtule on võimalik tulla nii Teenuste 2 majja kui ka Meriküllas, andes oma eelistusest eelnevalt teada.

Teenuste 2 on avatud: E, N 8-18, T, K 8-16, R 8-14.30 (kl 12.30–13 suletud)

Avatud on Harku valla sporditegevuse toetuse taotlemine 2026. aastaks

Spordiorganisatsioonid ja -klubid saavad taotleda tegevustoetust, meisterharrastaja toetust ja esindusvõistkonna toetust. Taotluse esitamine toimub iseteeninduskeskonnas SPOKU. Taotlused tuleb esitada hiljemalt 1. novembril 2025.

TOETUSTE LIIGID

Esindusvõistkonna toetus

Klubi peab olema registreeritud ja tegutsema Harku vallas ning sisaldama nimekirjas Harku valla või selle asula nime. Toetus sõltub liigatasemest, osalevate võistkondade arvust ja eelmise hooaja tulemustest. Toetust saab taotleda ainult esindusvõistkonna treening- ja võistlustegevuse kulude katteks. Toetust makstakse kord kalendriaastas.

Meisterharrastaja toetus

Klubi saab taotleda toetust, kui tema nimekirjas on harrastaja, kes on kuni 26-aastane ja saavutas eelneval hooajal või õppeaastal üleriigilisel meistrivõistlusel koha esikolmikus või rahvusvahelisel meistrivõistlusel koha esikümnes. Toetust tuleb kasutada ainult meisterharrastaja erialase tegevuse kulude katteks.

Tegevustoetus

Klubi võib taotleda tegevustoetust, kui: harrastajad on 7–19-aastased, õpivad üldhariduskoolis või kutseõppes ning elavad koos vähemalt ühe vanemaga Harku vallas (rahvastikuregistri andmetel seisuga 1. jaanuar). Juhendajad peavad omama vähemalt 4. taseme treenerikutset või muud erialast kvalifikatsiooni. Treeningud peavad toimuma 7–10-aastastele lastele vähemalt kaks korda nädalas, kokku vähemalt

120 minutit nädalas; 11–19-aastastele lastele vähemalt kolm korda nädalas, kokku vähemalt 180 minutit nädalas. Tegevus kestab vähemalt kümme kuud aastas ja korraldatakse vähemalt kümnepäevane huvitegevusega seotud laager.

Ruumide rendikulu katmise toetus

Toetus määratakse klubile, kes on huvitegevuse läbiviimiseks sõlminud vähemalt ühe õppeaasta pikkuse rendilepingu Harku vallale kuuluva äriühingu omanduses oleva ruumi kasutamiseks ja kuulub Harku vallalt tegevustoetust saavate klubide hulka.

Küsimuste korral pöörduda vallavalitsuse haridus- ja kultuuriosakonna poole kirjalikult e-posti teel.

Spordimeisterlikkuse toetus

Toetus määratakse sportlasele, kelle elukoht on rahvastikuregistri andmetel Harku vallas, täiendavaks treenimiseks vallale kuuluva äriühingu omanduses või valla hallatava asutuse valduses olevas ruumis. Toetuse saaja peab olema täitnud vähemalt ühe järgnevat eeldustest: sportlase igapäevane treening- ja võistlustegevus toimub välisriigis; sportlane kuulub sportmängu täiskasvanute Eesti meistriliga või esiliiga võistkonda (v.a valla esindusvõistkonda); sportlane kuulub Eesti rahvuskoondisesse. Taotlust on võimalik esitada aasta ringi vallavalitsuse haridus- ja kultuuriosakonnale.

Erakorraline ühekordne toetus

Vallavalitsusel on õigus määrata erakorralise ja väljapaistvate sporditegevuse ja huvihariduse alaste saavutuste eest ühekordset erakorralist toetust. Toetuse suuruse ja määramise otsustab vallavalitsus. Taotlust on võimalik esitada aasta ringi vallavalitsuse haridus- ja kultuuriosakonnale. / HVT

Vald ootab kandidaate Erna ja Juhan Tui preemia

Kandidaate preemia saab esitada kuni 15. oktoobrini.

Erna ja Juhan Tui preemia antakse valla elanikule, kes on silmapaistvalt panustanud paikkondliku kultuuri või noorsootöö edendamise või paikkonna elu mingil muul märkimisväärsel viisil arendanud.

Vabas vormis ettepanek preemia kandidaatide esitamiseks esitada valla elektroonilises keskkonnas (<https://eteenused.harku.ee/>) hiljemalt 15. oktoobriks. Kindlasti lisada kandidaadi nimi, kontaktandmed ja põhjendus, miks kandidaat on preemia vääriline.

Preemia suurus on eelneva aasta neljanda kvartali Eesti keskmine kuupalk. / HVT

Foto: Kaitsevägi

KAITSELIIDU ÕPPUS TULEKUL

Kaitseliitlased harjutavad 10. oktoobril Türisalus, endise Keila-Joa sanatoorse internaatkooli kinnistul. Väljaõppe käigus kasutatakse müra tekitavaid imitatsioonivahendeid.

TIBUTARE 55. sünnipäev – kutsume endisi töötajaid kokkusaamisele!

Lasteaed Tibutare tähistab 14. novembril kell 17 oma 55. tegevusaastat. Selle puhul korraldame Tibutare saalis juubelitepe, kuhu kutsume endisi töötajaid kokkusaamisele, et meenutada ühiseid aegu ja tähistada Tibutare lasteaja juubeliaastat.

Registreerumine kuni 27. oktoobrini lingil <https://forms.gle/kgBHpxHDpGaDCK8n8>

Registreerimine kohtade täitumiseni (aluseks Tibutare saali mahutuvus).

Peale 27. oktoobrit anname teada registreerimise kinnituse kohta.

Küsimuste korral võta ühendust:

Aili Laht, aili.laht@tibutare.edu.ee või telefonil (+372) 5304 6840 E-R kell 9-16.

Harku Valla Teataja

VÄLJAANDJA Harku Vallavalitsus, Teenuste 2, Tabasalu 76901, Harju maakond, tel 600 3848, www.harku.ee

TOIMETUS JA REKLAAM Toimetaja Merike Pinn, tel 505 4894, e-post: vallaleht@harku.ee; merike.pinn@harku.ee

TRÜKK Kroonpress LEVI Targetmaster OÜ.

Ajalehe trükiarv on 8213

Vallaleht ilmub iga kuu teisel ja neljandal neljapäeval. Harku Valla Teataja kande on kolme tööpäeva vältel alates vallalehe ilmumispäevast. Toimetusel on avaldamisel õigus kaastöid lühendada ja redigeerida. Harku Valla Teatajas ilmunud artiklite refereerimine on lubatud vaid toimetuse kirjalikul loal. Kaastööd ja reklaamid palume saata nädal enne ilmumist. Järgmine Harku Valla Teataja ilmub 23. oktoobril.

Kui vana on Vääna raamatukogu tegelikult?

Mõni päev enne raamatukogu avamist istume Mihkel Jürissoniga Vääna mõisahoones ja räägime Vääna raamatukogust, aga mööda ei pääse ka Vääna mõisast. Ajal, mil tall-tõllakuuri renoveeriti ja seati samme mõisa peahoone renoveerimiseks, oli Mihkel Jürisson Harku vallamajanduse spetsialist ja selle kõrvalt kirglik arhitektuuri- ja mõisaajaloo huviline, kes teab põnevaid ja vähetuntud seiku ka Vääna mõisa kohta.

Mihkel Jürissoni sõnul võib sedastada, et raamatukogu Väänas on tegelikult vanem kui mõisaahoone.

Vääna mõisa peahoone ehitust alustati 1784. aastal, mil see kuulus Stackelbergidele, aga juba 14-15 aastat varem oli mõisa eelmine omanik Peter Friedrich von Dücker moodustanud Vääna mõisa kunstivara-de fideikomissi, mis seob siinsed kunstiväärtused üheks lahutamatuks kogumiks, mida ei tohi jupikaupa müüa, pantida ega lahku pärandada ning need peavad liikuma ühe komplektina. Nii sellel ajal, aga ka hiljem on Vääna mõisa kunstikogu jäänud oma tähelepanuväärsuselt ja suuruselt alla ainult von Liphardtide Raadile, millest pärast maareformi saab Eesti Rahva Muuseum. Vääna kunstikogu sisaldab suurte meistrite töid – skulptuuri, maali, graafikat, gemme (vääris- ja poolvääriskive), antiikseid münte, väärtuslikke raamatud ja käsikirju.

RAAMATUKOGU TEGELIK ALGUS

“Käsikirjad ja haruldased raamatud Peter Friedrich von Dückeri pärandatud kunstikogus ongi see, mida täna peame raamatukoguks. 1770. aastatel läks see kunstikogu nagu ka Vääna mõis kaasavarana Dückeritelt Stackelbergidele, kes jäid Vääna mõisa omanikeks kuni maareformini 1920. aastal,” sõnas Mihkel Jürisson, lisades, et vanade Stackelbergide poeg Otto Magnus von Stackelberg oli tuntud etnograaf ja arheoloog, kes osales Kreekas 19. sajandi alguses väljakavamistel. “Nii et selline renessansinimene. Kirjavahetustele tuginedes oli ta patrooniks meie lauluisale Friedrich Reinhold Kreutzwaldile, kes Tartu ülikoolis arstiteadustudeerides nirus varanduslikus seisus rippus ära Otto Magnus von Stackelbergi heatahtlikkusest. “Võib-olla ei oleks meil “Kalevipoega”, kui ei oleks Väänast Stackelberge oma väga laia kunsti- ja kultuurihuviga,” lisas Jürisson.

SUUR JA VÕIMAS

19.-20. sajandi vahetuseks oli Vääna mõisakompleks kasvanud väga suureks.

“Sügaval nõukogude ajal, 1970-ndatel kirjutab arhitektuuriajaloolane ja mõisafanaatik Ants Hein ühes ajaloolises öiendis täiesti varjamatu imetlusega, et Vääna mõis ei ole 19.-20. sajandi vahetuseks mingisugune tagurlik feodaalne talupoegade peksuasutus, vaid tegemist

on eeskujuliku kapitalistliku suurmajandiga. Kiidab Vääna mõisa kui väga eeskujulikku asutust. Et Ants Hein tõesti nii mõtles, saan aru. Aga kuidas see nõukogude ajal ametlikku dokumenti kirja pandi ja ära trükiti?” arutleb Jürisson. Et maareformi ajal oli võõrandamisel Vääna mõisas üles kirjutatud 69 hoonet (väheldase ale-viku jagu!), näitab, et Vääna oli väga suur mõis.

Aga põhjusi, et me tänava sügisel tähistame Vääna raamatukogu 100. aastapäeva, mitte mõnd suuremat arvu, tuleb otsida katkestustest, mida ajaloos on ette tulnud.

“Maareformi käigus võeti enamik mõisaid nende omanike käest ära. Juhtus, et endistele omanikele jäeti mõisasüda ning mõni hektar maad, mõisapark ja kõrvalhoone, aga enamasti oli maareform resolootne. Värske vabariik üritas Vääna mõisaprouat teha täisväärtuslikku talupoega, pakkudes talle siis 30 hektarit maad, ühte hobust ja hobutööriistu, kahte lehma, aga proua keeldus sellisest alandusest väga kõrgilt ja kategooriliselt. Kui rekvireeritakse, siis kõik. 1920. aastal lahkus Väänast, nagu ka enamikust teistest mõisatest, suur osa mööblist, kujutavast kunstist jm. Need riismed, mis Eesti territooriumile jäid, lahkusid siit 1939. aastal *Umsiedlung*’i ehk koju tagasimineku käigus. Nii ei olegi väga täpselt teada ega minu teada ka uuritud, kuhu kõik see kraam, lahtine vara lõpuks jõudis. Selline on see ajalooline katkestus ja raamatukogu tegevusaastaid hakatakse lugema sellest ajast, kui mõisa hooned on järjest kasutusele võetud,” selgitas Jürisson.

Nii ongi Vääna raamatukogu tegevuse algusaastaks 1925, kui valla avaliku raamatukoguna asutas selle Vääna haridusselts.

MURRANGULISED AASTAD

Möödunud sajandi algusest teeb Mihkel Jürisson hüppe 90 aastat hilisemasse aega ehk aastatesse 2012-2013, mis on mõisa ja raamatukogu loos omamoodi murrangulised.

Paljuski tänu tollastele otsustele on Vääna mõisamaja ja tall-tõllakuur avalikus kasutuses. Jürisson meenutab aegu, kui Nele Nõu kirjutas vaid loetud päevadega valmis rahataotlusprojekti Euroopa majanduspiirkonna finantsmehhanismi grandile, et saada toetust Vääna mõisahäärberi restaureerimiseks. “Selle grandii saamise eeldus oli, et restaureeritav objekt jääb võimalikult mitmekülgsesse avalikku kasutusse. Nõnda sisaldabki see rahastamisprojekt portsu funktsioone, ka raamatukogu ja muuseumi – nii kooli kui ka mõisa muuseumi ning raamatukogu nii kooli kui ka rahvaraamatukoguna,” meenutab Jürisson.

Mõnda aega Vääna mõisa renoveerimise juures olnud Jürisson kinnitab, et selliste objektide korda tegemine pole ei lust ega lillepidu. Ta ütleb, et tihtipeale võivad mälestiste „kolmainus“ (päaste, tervise- ja

Vaade värskest renoveeritud tall-tõllakuuris asuva raamatukogu saali. Foto: Merike Pinn

muinsuskaitse) kolmekesi mingites detailides ja küsimustes olla nagu Krölovi valmi luik, haug ja vähk ehk täiesti erisuunaliste huvidega ning omaniku või tellija või hilisema kasutaja huvid võivad sealjuures sihtida veel neljandassegi ilmakaarde ... “Eks selles protsessis ole olnud situatsioonikoomikat, raskeid ehituskoosolekuid, tuliseid vaidlusi,” möönab Jürisson ja lisab, et lõpuks on leitud ikkagi mõistlikud lahendused.

Nüüdse raamatukogu avamisega lõpeb Vääna mõisa renoveerimise viies etapp: tall-tõllakuuri seinämüüride restaureerimine ja ettevalmistus, Vääna mõisakooli restaureerimine, tall-tõllakuuri teise restaureerimise etapis rajati spordisaal, riietusruumid ja teise korrusel raamatukoguruumid, seejärel renoveeriti kahes jaos tall-tõllakuuri ruumid raamatukoguks.

ÜKS USKUMATU LUGU

Jürisson räägib ühe tõestisündinud, kuid anekdootliku loo tall-tõllakuuri renoveerimise algusaegadest. “Et tall-tõllakuuri seinad uue katuse raskuse all laiali ei vajuks ja teisele korrusele ruume saada, valati hoone keskele päris tubli jupp raudbetoonkonstruktsioonis vahelage. Seal juhatus aga, et peatöövõtja betoonitööde alltöövõtja võttis konstruktsioonilõike mingil seletamatul kombel tagurpidi kätte, mistõttu betooni sisse ehitati sarrus või armatuur „jalad püsti”. Kui see betooniplaat oli valatud, jõudis ehitusjärelevalve äratundmisele, et asi on puseriti läinud. Oli päris tükk aega kätega peast kinni hoidmist. Lõpuks kutsuti appi materjaliteadlased eri ülikoolidest ja vaadati läbi kõik need dokumendid ja kasutatud materjalid. Ekspertide allkirjadega on olemas kinnitus selle kohta, et projekteeritud ja ehitamisel kasutatud armatuurimaterjal on niivõrd üledimensioneeritud, et vahelagi on igati ohutu. 2013. aastal oli oht, et tuleb hakata lõhkuma ja otsast ehitama, mis oleks tähendanud üüratut raha- ja ajakulu, aga õnneks läks kõik hästi.”

Jürisson sõnab, et kõige tähtsam on, et sellised hooned nagu Vääna mõis ja tall-tõllakuur oleksid avalikus kasutuses. “See, et hoone saaks muinsuskaitseametiga aastapremia eriti kõrgel kunstilisel tasemel

restaureerimistööde eest, on ka tähtis, võib-olla isegi väga tähtis, aga kindlasti ei ole see primaarne. Ouline on kasutatavus,” arutleb ta. Ja selles mõttes on Vääna mõisal omanikuga vedanud.

Aga oleks võinud minna ka teisiti, et Vääna mõisas poleks kooli ega lasteaeda, rääkimata raamatukogu. “See oli 1980. aastatel, kui laste arv jäi järjest vähemaks. On olemas projektdokumentatsioon Ranna sovhoosi ja ATK ehk agrotööstuskoondise kõrgemate põllumajandusametnike koollitus- ja puhkekeskuse rajamiseks siia majja. Seal on näiteks komandandi kahetoaline korter, majutuse numbritoad, suur nõupidamisruum, saunad, kinosaal ja baar. On reaalne projekt koos seletuskirja ja joonistega siia majja. Projekteeeritud! Kool oleks pidanud siit välja minema, sest hoone seisund oligi nigel ja lapsi vähe. Ma ei oskagi öelda, kus see tasakaalupunkt tuli või kust see vastupanu tekkis, et siia ei saanud mingi punaparunite maja või kongresside palee. Kena raha pandi plaanide alla, aga kuskil see asi katki jäi. Olnuks tänaseks uskumatu tunduv funktsioonimuutus,” rääkis Jürisson.

OLEME ÕIGEL TEEL

“See maja on järjest rohkem täis läinud kooli, mis ongi suures plaanis väga äge, et järjest rohkem lapsi saab sellest majast osa. Äge, et on raamatukogu, toimuvad laadad, „Unustatud mõisate“ külastusmärg, pidulikud sündmused ja tähistamised ... Mida rohkem funktsioone nendel hoonetel on, seda kindlam on, et neid arendatakse, et neid hooldatakse, et neid hoitakse. Suures plaanis on kõik väga hästi. See, et Vääna mõisa peahoone ja tall-tõllakuur on valla omandis või

avalikus omandis, see on ainuke tee nende hoonete suures mahus säilimiseks, sest avalik kasutus on andnud neile otstarbe. Enamikku neid häärberid, kuhu möödunud sajandil ei olnud pandud kooli, haiglat, hooldekodu või vallamaja, enam ei ole. Suuremalt jaolt on need ehitusmaterjalideks laiali tassitud. Ja sada aastat hiljem toimib see täpselt samamoodi. Neid eraomanikke, kes erakasutuses mõisahäärberit, eriti sellist suurejoonelist, suudavad üleval pidada, on erakordselt vähe,” arutleb Jürisson.

Ta lisab, et kõik need aastad, mil lapsed siin korda tehtud mõisamajas on koolis käinud, on nad tohtu armastusega seda ainelist keskkonda hoidnud. “See on üks nendest asjadest, mis minu jaoks on üllatuse koht. Väga positiivse sealjuures!”

Merike Pinn

AJALOOST

- Vääna raamatukogu tegevuse alguseks loetakse aastat 1925. Selle asutas Vääna haridusselts. Raamatukogu seati sisse mõisa ühte tuppa. Omavalitsuses elas toona 1640 inimest, raamatukogu lugejaid oli 57. Raamatukogu oli 181 raamatut ja laenutusi aastas 700. Kõige rohkem võeti lugemiseks Anton Hansen Tammsaare, Eduard Vilde ja Mait Metsanurga teoseid.
- 1930. aastatel võeti Vääna harukoguna arvele Viti raamatukogu.
- 1940. ja 1950. aastatel töötas raamatukogu mõisas.
- 1951 koliti raamatukogu Vahi külla.
- 1979 kolis raamatukogu taas mõisa.
- 2014 valmis mõisa tall-tõllakuuri esimene osa. Samasse hoonesse kolis ka raamatukogu.

KATUSTE PESU JA VÄRVIMINE

- ✓ Hooldus nii kivi-, plekk- kui eterniitkatustele
- ✓ Katus säilib kauem ja maja saab värske välisilme

Küsi hinnapakumist!

☎ 5550 9476

✉ info@katusehooldus.ee

🌐 katusehooldus.ee

Õpetajate päeva tänusõnad: südamega tehtud töö jääb meelde

Õpetajate päeva puhul tänas vald haridustöötajaid tänukirjade ja piduliku vastuvõtuga.

6. oktoobril tähistati Harku vallas traditsiooniliselt õpetajate päeva, mil vallavanem Erik Sandla ning abivallavanemad Jüri Käosaar ja Riho Saksus pidasid õpetajaid meelest tuletades. 7. oktoobri õhtul toimus vallavalitsuse korraldatud pidulik vastuvõtt haridustöötajatele Tabasalu kooli aatriumis. Pidulikult üritusel tunnustati neid, kes on panustanud oma kvalifikatsiooni tõstmisse või silma paistnud töös.

“Täna toome teile tänu – mitte lihtsalt õpetamise eest, vaid selle eest, et olete olnud tejuhid, toetajad ja inspiratsiooniallikad. Teie töö puudutab südameid, sest õpetajate ja laiemalt kõigi haridustöötajate sõnad ning teod jäävad meiega kauemaks, kui oskame arvata. Mõnikord on see üks julgustav pilk, üks mõistev sõna või lihtsalt teadmine, et keegi usub sinusse,” ütles vallavanem Erik Sandla pidupäevakõnes. Ta jätkas: “Oma igapäevatooga kujundate te paremaid inimesi, sest aitate kasvada mitte ainult teadmistes, vaid ka väärtustes, inimlikkuses ja elutarkuses. /---/ See, mida te teete, muudab maailma – inimene inimese haaval. Aitäh teile, et olete valinud õpetamise tee. Aitäh teile kannatlikkuse ja huumorimeele eest. Aitäh, et olete südamega kohal.”

IGA ÕPILASE ARENG ON RÕHM

Marten Altrov töötab Tabasalu muusika- ja kunstikoolis 2017. aastast. Ta on klarinetimängija, kes on esinenud paljude orkestritega, võitnud rahvusvahelisi konkursse. Ta on õpetaja, kelle õpilased on edukalt esinenud konkursil “Parim noor instrumentalist 2025”.

Marteni sõnul on suurim rõhm õpetajaametis toetada õpilaste arengut ja kaasa elada nende õnnestumistele.

Ta ütleb, et tema elus on kõik õpetajad eri arenguetappidel olnud olulised ja tänuväärt. “Aga kõige suuremaks suunajaks pean ma oma klarinetist isa – Hannes Altrovit, keda siinkohal ka tervitaksin!” sõnab ta. Kõige tähtsamaks oma töös peab ta järjepidavust. “Harjuta igal päeval natuke, selmet ühel päeval palju,” soovib ta ja lisab, et kui lapsi valitud pill huvitab, on õpetamine lihtne ja mänguline. Suurt rolli mängib ka lapse kodune keskkond – lähedaste tugi ja huvi.

Marteni suurim soov Eesti hariduse tuleviku jaoks on, et õppekeskkond oleks inspireeriv, õpetajad motiveeritud ja õpilased huvitatud.

ÕPETAMINE ON KOHTUMINE INIMISE TASANDIL

Piret Unt (fotol) töötab Tabasalu koolis õppejuhina. Ta on õpetajaametis pidanud veidi üle 20 aasta. “Minu jaoks on õpetajatöö suurim rõhm lapsed ise – nende siirus, energia ja väikesed, aga tähenduslikud hetked. Igal hommikul, kui õpilased rõõmsalt kooli tulevad, tere ütlevad ja jagavad

VALD TUNNUSTAB

Enesetäiendamise eest 2024/2025. õppeaastal pälvitud tunnustuse

Tabasalu kooli õpetajad Anda Zule-Lapimaa, Marelle Toome ja Merly Kiviselg, Harkujärve põhikooli õpetajad Anneli Leinemann ja Kaida Kuriks, hariduse tugiteenuste osakonna sotsiaalpedagoog Tabasalu koolis Diana Keerles, Harkujärve lasteaia õpetaja Hanna Lisette Helekivi, Tabasalu Teelahkme lasteaia assistent Iris Schönborg, hariduse tugiteenuste osakonna psühholoog Tabasalu koolis Linda Ellen Toom, Huvitegevuse ja Noorsootöö SA noorsootöötaja Teisi Teresk ja Triinu Tamm, kes varem töötas hariduse tugiteenuste osakonna HEV koordineerijana Harkujärve põhikoolis, nüüd on ta Tabasalu koolis eripedagoog.

Enesetäiendamise ja silmapaistva panuse eest valdkonda 2024/2025. õppeaastal tunnustati

hariduse tugiteenuste osakonna sotsiaalpedagoogi Tabasalu koolis Kadri Laanepuud ja hariduse tugiteenuste osakonna psühholoogi lasteaedades Marion Soomret.

Silmapaistva panuse eest valdkonda 2024/2025. õppeaastal pälvitud tunnustuse

Tabasalu Teelahkme lasteaia direktor Anneli Laamann, Muraste kooli õpetajad Annika Hinn ja Reelike Tükk, Tabasalu gümnaasiumi õpetajad Ave Kallas ja Gled-Airiin Saarso, Tabasalu kooli õpetajad Aveliis Saks, Ingvar Veidenberg, Krista Savitsch ja Reet Kallismaa, Tabasalu lasteaed Tibutare

õpetaja Birgit Värno, hariduse tugiteenuste osakonna HEV koordineerija Tabasalu koolis Gerli Vainomaa, Harkujärve lasteaia õpetaja Ingrid Hagel-Brustia, Rannamõisa lasteaia õppejuht Ivika Kuriks, Vääna mõisakooli õpetaja Jane Tähka, Pangapealse ja Vääna-Jõesuu lasteaia direktor Kairi Tammiste, Kumna kultuuriaida tegevjuht Kaja Rasmann, Tabasalu muusika- ja kunstikooli direktor Kalev Konsa, Harkujärve lasteaia õpetajad Katri Vahasalu ja Kristi Jõgi, Vääna mõisakooli majandusjuhataja Katrin Noodapera, Muraste kooli huvijuht Katrin Pepsen-Zachrau, hariduse tugiteenuste osakonna eripedagoogid Tabasalu koolis Kirke Rõõm-Soo, Pirjo Markov ja Silvia Kärber, hariduse tugiteenuste osakonna sotsiaalpedagoog Tabasalu koolis Laura Herne, endine Muraste kooli direktor ja praegu Tabasalu kooli õpetaja Liina Teesalu, Alasniidu lasteaia direktor Mariana Gutjuma, Tabasalu muusika- ja kunstikooli õpetajad Marten Altrov ja Pille Saar, Rannamõisa lasteaia õpetaja Nele Gelenitš, Tabasalu Teelahkme lasteaia õpetaja Piret Sügis, Tabasalu kooli õppejuht Piret Unt, Tabasalu lasteaed Tibutare direktor Reeli Simanson, Pangapealse ja Vääna-Jõesuu lasteaia õppejuht Reelika Lõhmus, Pangapealse ja Vääna-Jõesuu lasteaia õpetaja Ruth Rungi, Muraste kooli õppejuht Siiri Krümann, Pangapealse ja Vääna-Jõesuu lasteaia õppejuht Tiiu Mänd.

Vääna mõisakooli majandusjuhataja Katrin Noodapera. Foto: erakogu

ja toeks. Siiani mõtlen vahel, kuidas Mare oleks käitunud ühes või teises olukorras, kuidas reageerinud keerulistes situatsioonides ning püüan endiselt tema eeskujuga järgida.”

Piret peab väga oluliseks, et lapsed õpiksid mitte ainult lugema, kirjutama ja arvutama, vaid ka inimeseks olemist. “Teadmised on tähtsad, kuid ilma harituse, kultuursuse ja inimlikkusest jääb neist vajaka. Kui laps kasvab uudishimulikuks, lugupidavaks ja avatud meeleaga ning võtab vastutuse oma arengu eest, on see kõige suurem väärtus, mida kool saab talle kaasa anda.”

Pireti suurim soov Eesti hariduse tuleviku jaoks on lihtne – et õpetajad saaksid keskenduda õpetamisele ja juhendamisele ning õpilased õppimisele ja arengule. “Soovin, et ühiskond ja lapsevanemad usaldaksid õpetajaid ning et noored näeksid õpetajatöös väärtust ja jõuaksid kooli tööle. Tahaksin, et meie haridussüsteem pakuks stabiilsust ja tuge, mitte ei muutuks võidujooksuks lõputute uuenduste ja eksperimenteerimisega. Ma pean end üsnagi uuendusmeelseks õpetajaks, kuid ma ei toeta uundusi, mis sünnivad ainult uunduse pärast ega kannu sügavat mõtet. Samuti ei peaks uuendused võtma ära väärtuslikku õppimisaega – need peaksid olema läbimõeldud ja sellised, millest saavad päriselt kasu nii õpilased kui ka õpetajad.”

KOOLI SÜDA ON INIMESED

Selleks et koolielu toimiks, on vaja ka taustajõude. Vääna mõisakoolis seisab paljude ürituste ja ettevõtmiste taga kooli majandusjuhataja Katrin Noodapera. Läänud õppeaasta oli Vääna mõisakooli eriline – Vääna mõisakool 170 aastat, Vääna lasteaed 25 aastat, 105 aastat “kool mõisas” ja 700 aastat Vääna mõisa esmamainimisest. See tähendas juubeliaastate ja kogukonna ürituste korraldamist ning töötamist ka vabal ajal. Katrin Noodapera ütleb, et Vääna mõisakoolis töötamine pakub ainulaadset võimalust olla osa koolist, mis tegutseb ajaloolises ja inspireerivas keskkonnas. See annab igale päevale erilise tähenduse ja atmosfääri. “Olen siin töötanud pea 15 aastat ja tulen ikka veel suure rõõmuga tööle,” kinnitab ta.

Katrin toob esile, et juubeliaasta puhul oli oluline, et ajalooline mõisa hoone ja mõisapark oleksid väärilt esindatud. “Kõige suurem proovikivi oli finantsiline pool, raha võiks alati rohkem olla, kui suuri üritusi korraldada. Olen uhke selle üle, et meil õnnestus luua tunne, et see pole

lihtsalt kool, vaid kogukonna süda, mille traditsioonid ja vaim elavad edasi põlvest põlve.”

Katrin on ka ise õppinud Vääna mõisakoolis. “Ma tänaksin üht oma endist õpetajat Tiiu Tuisku, kes ei õpetanud meile ainult fakte, vaid õpetas loovalt mõtlema ja tegutsema. Ta töötas selle nimel, et iga õpilane tunneks end väärtusliku ja võimekana,” sõnab Katrin.

Tema suurim soov Eesti hariduse tuleviku jaoks oleks, et haridussüsteem suudaks olla kaasav, paindlik ja kujundaks õppijaid, kes on mitte ainult akadeemiliselt tugevad, vaid ka eluks valmis. Et õppe sisu peaks olema kooskõlas sellega, mida ühiskond ja töö ning elukeskkond vajavad.

ÕPETAJAKS JUHUSE KAUDU

Harkujärve põhikooli õpetaja Anneli Leinemann on õppinud ärijuhtimist ja siis teinud kannapöörde – õpetajaks. Mis ajendas teda seda pööret tegema?

“Õpetajaks sattusin juhuslikult 2018. aastal, kui pidin ajutiselt asendama üht kolmanda klassi õpetajat, kes Tartusse tööle läks. Alguses oli see mõeldud lühiajalise lahenduseks, kuid võtsin töö ette täieliku pühendumusega. Esimesel aastal tähendas see pikki hilisõhtuni kestvaid töötunde, et valmistada tunde ette, analüüsida tehtut ja luua endale terviklik ülevaade nii praegusest haridussüsteemist, õpetamismetoodikatest, õpilaste vajadustest kui ka nende teadmiste ja oskuste tasemest.

Üsna kiiresti mõistsin, et õpetajatöö ei tähenda ainult teadmiste edasiandmist. Sama oluline on märgata ja mõista lapsi kui isiksusi – nende emotsioone, motivatsiooni ja seda, kuidas need mõjutavad õppimisrõõmu. Kolleegide ja õpilaste positiivne tagasiside kinnitas mulle, et liigun õiges suunas, ning andis julguse järjest enam enda vaistu usaldada.

Tagasi vaadates näen, et just pedagoogilise tausta puudumine koos minu täitmatu õpimise ja teadmise januga on andnud mulle võimaluse läheneda õpetamisele piiranguteta ja katsetada julgelt lahendusi, mis panevad silmad särama nii õpilastel kui ka mul endal. Huvitaval kombel on minu turunduslik taust ja psühholoogiateadmised olnud õpetajatöös suureks abiks – need aitavad mul mõista erinevate huvigruppide vajadusi, jälgida laste motivatsiooni ja emotsioone ning kujundada õppetööd nii, et teemad oleksid atraktiivsed, köitvad ja visuaalselt arusaadavad. Olen veendunud, et õpetajatöö sisaldabki suures osas turunduse elemente: tuleb äratada huvi, hoida tähelepanu ja tekitada sisemist motivatsiooni õppimiseks.

Mind üllatas aga, kui palju on kaasava hariduse põhimõtted muutnud tänapäevaseid klasse – olukord ja ootused on hoopis teistsugused kui minu kooliajal, ning sellega kohanemine nõudis aega ja ümberhäälestust. Samuti ei osanud ma ette näha, kui mahukas on töö väljaspool kontaktunde: tundide ja materjalide ettevalmistamine, tööde parandamine ja tagasisideandmine, lapsevanematega

Tabasalu muusika- ja kunstikooli õpetaja Marten Altrov õpilastega. Foto: Janne Lass

eelmise päeva sündmusi, algab päev positiivselt. Klassiruumis ei ole alati kõige olulisem, et kõik istuksid vaikselt ja kuulaksid, mida õpetaja räägib – palju tähtsam on, et õpilased oleksid aktiivselt kaasatud ja tunneksid end õppimise protsessi peategelastena. See hetk, kui laps keset tundi rõõmsalt hüüatab: “Ahaa, nüüd ma sain aru!”, on tõeline töövoit ja põhjus, miks õpetajana rõõmu tunda,” ütleb Piret.

“Olen sageli mõelnud oma endiste õpetajate

peale ja mõttes tänanud igaüht, kes on minu kui inimese ja õpetaja kujunemisel olulise panuse andnud. Tänu neile tean täpselt, milline õpetaja tahan ise olla ja milline mitte. Häid õpetajaid on õnneks olnud palju, kuid parimaid ühendab intelligentus, inimlikkus, nõudlikkus, järjepidevus, soov õpilasi mõista, õiglane ja lugupidav suhtumine kõigisse ning loomulikult hea huumorisoon. Oma kõige suuremaks õpetajaks pean oma kunagist kolleegi Mare Pajumaad, kes oma rahuliku oleku, hoolivuse ja suure kogemuste pagasiga oli algajale õpetajale suurepäraseks eeskujuks

1. september, Harkujärve põhikooli õpetaja Anneli Leinmann. Foto: erakogu

suhtlemine, õpilaste murede lahendamise, kirjadele vastamine ja pidev enesetäiendamine. See igapäevane ja sageli nähtamatu töö on aga õpetajatöö vundament – see kujundab nii õpetaja professionaalsust kui ka seda, kuidas me ise õpetajana ning ka ühiskond meie ümber õpetaja rolli mõtestab ja väärtustab.

Tänaksin südamest oma esimest õpetajat Ene Hiiepuud, kes küll enam koolilapsi ei õpeta, kuid on juba mõnda aega pühendunud õpetanud tulevaste õpetajaid Tallinna ülikoolis. Tema särasilmset tunnid ja värske lähenemine õppimisele sütitasid minus kustumatu huvi teadmiste omandamise vastu – see on kandnud mind läbi elu ja innustab mind ka täna. Õpetajana soovin sama õpimise ja rõõmu õppimisest edasi anda oma õpilastele.

RÕÕM, HOOL JA HUUMOR

Piret Sügis on Tabasalu Teelahkme lasteaia õpetaja. Ta ütleb, et üks ilusamaid hetki tema töös on rühma lõpupidu. “Sel hetkel tunnen suurt uhkust ja tänutunnet, et mul on olnud võimalus osaleda laste sirgumisel kolmandast seitsmenda eluaastani. Saada osa nende arengust, pakuda neile lohutust ja turvatunnet ning rõõmustada koos lapsega tema edusammude üle. Õpetajatöö on üks parimaid ameteid, mida valida, sest nii palju armastust, kui seda pakuvad mulle lapsed, ei paku ükski töö. Need poiste siirad abieluettepanekud aastate jooksul ja armsalt süle pugevad lapsed annavad mulle kinnitust, et hetkel teen veel õiget tööd,” räägib Piret.

Ta sõnab, et häid õpetajaid, keda tänada, on tema elus palju olnud. “Näiteks oma algklasside õpetaja soojust ja headust mäletan siiani. Ja ülikoolis oli mul suurepärase psühholoogia õppejõud Tamara Abel, kelle energia, positiivsus ja õpetamise meetodika panid paika minu väärtushinnangud ja maailmavaated. Suur tänu talle selle eest!”

Milliseid väärtusi või oskusi peate kõige olulisemaks, mida oma töös lastele edasi anda? “Hoolivus, ausus

Tabasalu Teelahkme lasteaia õpetaja Piret Sügis koos lastega. Foto: erakogu

ja vastastikune austus on minu jaoks väga olulised väärtused, mida püüan lastele edasi anda. Oluliselt pean ka naljatamise oskust. Alles mõni nädal tagasi ütles mulle üks nelja-aastane tüdruk, et olen liiga ulakas. No kas pole armas? Ulakas õpetaja, miks ka mitte!”

Milline laste kingitus või tähelepanuavaldus on eriti hinge läinud? “Kõige liigutavam tähelepanuavaldus on olnud ühe seitsmeaastase tüdruku üks ütlemata siiras ja armas lause mõtlikule õpetajale. Ta kallistas mind hästi kõvasti ja ütles: “Õpetaja, kõik saab korda.” Neid sõnu kannan siiani endaga kaasas ja olen väga uhke, et minu kasvandik oskab märgata ja lohutada.”

Pireti suurim soov Eesti hariduse tuleviku jaoks on, et lapse huvidest lähtuvat õpikäsitust hakkaks rakendada iga lasteaed üle Eesti.

ÕPETAJA ROLL ON SÜTITADA

Muraste kooli õpetaja Annika Hinn ütleb, et õpetajaamet on üks oma-moodi ja imeline amet. “Ükski päev ei ole sarnane, rutiini ei ole. Ilusaid hetki on palju, neid jagub pea igasse päeva. Minu jaoks on suurim rõõm, kui olen oma õpilastes suutnud äratada huvi oma aine vastu, kui õpilaste silmad säravad ja tajun ära selle ahhaa-hetke tekkimise.

Minu esimene õpetaja Laine Melts on see õpetaja, kellele olen väga tänulik. Kui ma Võrus Soo kooli esimesse klassi astusin, siis oli just tema eeskujuga see, mis innustas mindki õpetajaks õppima.”

Milliseid väärtusi või oskusi peate kõige olulisemaks, mida oma töös lastele edasi anda? “Ära tee teisele seda, mida sa ei taha, et sulle tehtaks ja maailm on kohe palju ilusam paik, seda ma oma õpilastele räägin. Oskustest on üks olulisim koostöökus, ilma selleta ei saa.”

Millise kingituse või tähelepanuavalduse on õpilased teinud, mis on eriti hinge läinud? “Lilleõied ja lauale poetatud komm koos väikese, mõnikord sisse lipsanud armsate kirjavigadega kirjutatud kaardikesega on sageli päeva päästjad ja lähevad alati

hinge. Ühest mu kallil Prääniku kingitud tassist, millel on joonistus minust ja maakerast, joon kohvi igal tööpäeval.”

Eesti hariduse tuleviku jaoks soovib Annika, et kool ja kodu oleksid toetavad, üksteist usaldavad partnerid, tegutsedes ühise eesmärgi – meie laste parima hariduse saavutamise nimel.

HEAKS INIMESEKS OLEMINE EI MAKSA MIDAGI

Kaja Rasmann on Kumna kultuuriaia juht. Kui küsin, mis on kõige ilusam hetk või suurim rõõm, mida see töö annab, vastab Kaja: “Inimesed, usaldus, viisakus ja iga päev on uus ning võrratu.”

Kui saaksid tänada üht oma endist õpetajat – kes see oleks ja miks? “Jäin mõtlema selle küsimuse peale. Kooliajast meenub Raivo Riim, eesti keele ja kirjanuse õpetaja, kes lubas meil oma peaga mõelda ega toppinud raamidestse.

Töölaseks oli minu õpetajaks kadunud Mare Pajumaa Tabasalu gümnaasiumist. Õpetajateks on inimesed, kellele oled südames alt üles vaadanud, sest ta ise pole kunagi lubanud endale teiste suhtes ülevalt alla vaatamist. Mõni inimene lihtsalt on väarikam teistest igas oma sammus, mõttes ja teos. Ja olgem ausad, minu tänased õpetajad on mu “nööbid” väga laias ja otseses mõttes. Miks? Nad on ausad ja otsekohesed, saan kohe kiirelt tagasisidet, kui asjad on kiiva kiskumas.

Milline nööpide kingitus või tähelepanuavaldus on eriti hinge läinud? “Tööle tulles leiad ukse eest värvilistest lehtedest tehtud südame, või mõni joonistus laua peal. Üks lutsukomm, mis oli liiga hea, kuid mulle võis natuke pakkuks.”

Mõni aeg tagasi ... Räägime nööpidega paavstist ja usust ja heaks inimeseks olemisest. Üks nööp arvab, et heaks inimeseks olemine ei maksa ju midagi, lihtsalt tuleb otsustada, et oled hea inimene. Kui küsin, milles see väljendub, on vastus kiire: “Kaja, sulle ju ei meeldi, kui kellelegi liiga tehakse ja loomi armastad sa ka!”

Seega nii lihtne see ongi, tuleb otsustada, et oled hea inimene! Oli sul veel midagi süüa seal kapis ... Meil oli ju reegel: üks komm tules ja üks komm minnes.”

Mis on sinu suurim soov Eesti hariduse ja huvihariduse tuleviku jaoks? “Et rõõm õppimisest ja uute päris oskuste omandamisest püsiks koos uudishimuga, mitte ei haihtuks.”

Merike Pinn

Pildigaleriid õpetajate tänuvustust vaata valla veebist.

Ohuolukorras loeb iga sekund: varju seal, kus oled!

Sel aastal on päästeametil oktoobris, elanikkonnakaitse kuul fookuses varjumine ja ohuteavitus. Pealtnäha tundub see enesestmõistetava teemana, ent Eesti inimesed ei kipu ohuolukorras sugugi ühtmoodi käituma. Kui aega on vähe ja ohus elu või tervis (nt suurõnnetus ohtlike kemikaalidega, plahvatus, sõjaline rünnak või muu ootamatu olukord), võib viivitamine aga maksta elu.

Eesti elanike seas tehti uuring, milles küsiti inimeste käitumise kohta ohusireeni kuuldes. Vaid 34% küsitletuist vastas, et nad varjuks kohe lähimasse siseruumi ja otsiks seejärel lisainfot – just nii, nagu kriisiohukorras tegutseda peab! Ülejäänud võivad aga end pahaaimamatult ohtu seada: osa otsiks esmalt infot, osa lahkuks asukoha hoonest, et minna avalikku varjumiskohta ja osa ei teeks midagi.

IGA SEKUND LOEB!

Kampaaniaga “Varjumiseks on 3 minutit – kuhu jõuad sina?” pannakse inimestele südamele, et varjuma peab kiiresti. Reaalses ohuolukorras võib aega varjumiseks olla isegi vähem. Kampaanias kasutusel olev ajaline mõõde aitab paremini mõista, et ohu korral ei ole aega otsida ideaalset lahendust, vaid tegutseda tuleb kohe. Ohuolukorras loeb iga sekund.

Varjuda pole keeruline, kuid seda tuleb teha väga kiiresti. Kui kuulled sireene või oled saanud riigilt

EE-ALARM-i kaudu korralduse varjuda, ära ignoreeri ohtu ja varju kohe! Püsi turvalises kohas kuni tuleb teadaanne ohu möödumisest.

IGA VARJE LOEB!

Ohu korral ära kuluta aega spetsiaalse varjumiskoha otsimisele. Parim varjumiskoht on seal, kus sa parasjagu oled. Kui oled hoones, jää sinna. Avalik varjumiskoht võib jääda sinu asukohast liiga kaugale. Avalik varjumiskoht ongi mõeldud sõjaolukorras neile, kes viibivad ohuhetkel linnatänaval. Kui oled kodus, tööl või poes, tuleb varjuda samas hoones. Leia ruum, mis on madalal korrusel, tugevate seintega ja ilma akendeta. Jäta meelde – sinu ja õue vahel peab olema vähemalt kaks seinu. Nii kaitset end lööklaone purustuste, suitsu, lenduvate esemete ja kildude eest.

Kui oled õues ja ühtegi siseruumi läheduses pole, ära jää plahvatusohu korral lageda taeva alla seisma. Parim viis end siis kaitsta on heita pikali maalohku või kraavi ja katta pea kätega. Kõige ohtlikum on jääda püsti ja nähtavaks. Varjumine tähendab, et sa vähendad oma haavatavust – iga takistus sinu ja ohu vahel võib päästa sind rasketest vigastustest.

Kui teame, kuidas ohuolukorras tegutseda, suudame paremini kaitsta ennast ja lähedasi. Teadmised ja oskused on osa meie kindlustundest. Oskar Lepik, päästeamet

ELANIKKONNAKAITSE KUUL RÄÄGIME VARJUMISEST

Ohuolukorras võib kiire reageerimine ja varjumisoskus päästa elu. Ohusireeni kuuldes või EE-ALARM-i varjumiskorralduse saamisel tuleb kohe minna lähimasse siseruumi ja seejärel otsida lisainfot www.kriis.ee või riigiinfo telefonilt 1247.

Kiirus on oluline

- Oktoobris korraldab päästeamet kampaania “Varjumiseks on 3 minutit, kuhu jõuad sina?”, mille eesmärk on selgitada, et varjumist nõudvas ohuolukorras tuleb tegutseda kohe ja varjuda seal, kus parasjagu oled.
- Parim võimalik varjumiskoht plahvatusohu korral on kõige madalamal korrusel, tugevate seinte ja ilma akendeta ruumis (nt keldris või trepikojas), kus sinu ja õue vahel on vähemalt kaks seinu.
- Kampaanias kasutusele võetud “3 minutit” annab mõista, et ohuolukorras pole aega kaugemale minna – paremat kohta otsides võid end hoopis ohtu seada. Kui kuhugi varjuda pole, heida kõhuli maha ja proovi katta pea ning võimaluse korral keha.

- Parim võimalik varjumiskoht plahvatusohu korral on kõige madalamal korrusel, tugevate seinte ja ilma akendeta ruumis (nt keldris või trepikojas), kus sinu ja õue vahel on vähemalt kaks seinu.
- Kampaanias kasutusele võetud “3 minutit” annab mõista, et ohuolukorras pole aega kaugemale minna – paremat kohta otsides võid end hoopis ohtu seada. Kui kuhugi varjuda pole, heida kõhuli maha ja proovi katta pea ning võimaluse korral keha.

Miks peab varjuma?

Varjumine on hädavajalik olukordades, kus sinu elu või tervis võib olla ohus (nt tööstusõnnetus, plahvatus, sõjaline rünnak või muu ootamatu olukord).

Varjudes kaitset end lööklaone, põlengusuitsu, lenduvate esemete ja kildude ning muu otsese ohu eest.

Kuidas riik ohust teavitab?

Ohuteavituse edastab riik alati mitme kanali kaudu:

- mobiilirakendustes “Eesti äpp” ja “Ole valmis!”
- SMS-teavitusega
- ribatekstidel Eesti Rahvusringhäälingu kanalites ETV, ETV+, err.ee portaalis ja mobiilirakenduses “ERR uudised”
- sireenide kaudu

Saabunud ohuteadet saad kontrollida ja käitumisjuhiseid lugeda:

- veebilehtedelt www.kriis.ee ja www.olevalmis.ee
- Päästeamet September 2025 | press@paasteamet.ee
- helistades riigiinfo telefonile 1247 (välisriigist helistades +372 600 1247)
- riigiasutuste veebilehtedelt ja sotsiaalmeediakanalitest

Lisainfo

- Varjumise kohta saad lisainfot <https://www.olevalmis.ee/varjumine>.
- Ohuteavituse kohta loe <https://www.olevalmis.ee/ohuteavitus-ehk-ee-alarm>.
- Kriisiinfot saab ka helistades riigiinfo telefonile 1247.

Muraste kooli õpetaja Annika Hinn.

Laste jaanitulel, Kaja Rasmann (vasakul).

HARKU VALLAVALITSUS TEATAB

DETAILPLANEERINGU ALGATAMINE

● Harku vallavolikogu 25.09.2025 otsusega nr 72 algatati detailplaneeringu koostamine Harkujärve külas Kaarle tee 7 (katastritunnus 19814:001:0505), Kaarle tee 7a (katastritunnus 19814:001:0617), Kaarle tee 9 (katastritunnus 19814:001:0390), Käärü tee 2 (katastritunnus 19814:001:0513) ja osaliselt Kaarle tee (katastritunnus 19814:001:0317) maaüksustel ning lähialal.

Detailplaneeringu koostamise eesmärk on selgitada välja võimalused maaüksuste jagamiseks kolmeks elamumaa krundiks, neljaks transpordimaa krundiks ja üheks üldkasutatava maa krundiks ning määrata ehitusõigus kolme korterelamu püstitamiseks. Esitatud detailplaneeringu algatamise taotluse kohaselt soovitakse Kaarle tee 9 maaüksuse jagada mh kaheks elamumaa krundiks ja kavandada mõlemale umbes kaheksa elamuühikut. Kaarle tee 7, Kaarle tee 7a ja Käärü tee 2 maaüksusele soovitakse kavandada umbes kaheksa elamuühikut. Kokku on planeeritud umbes 24 elamuühikut. Kaarle tee 7a ja 9 maaüksustest moodustatav üldkasutatava maa krunt võrandatakse tasuta valla.

Detailplaneeringuga kavandatakse juurdepääsuteed mööda planeeritavat Kaarle teed ka Kaarle tee 11 (katastritunnus 19814:001:0380) maaüksusele, mille omanik kasutab kinnistule ligipääsuks Kaarle tee 7a ja Kaarle tee 9 maaüksusel paiknevat rada, mida detailplaneeringuga ei säilitata.

Detailplaneeringuga tuleb säilitada võimalikult suures mahus kõrghaljastust, et leevendada 11390 Tallinna-Rannamõisa-Kloogaranna teest tulenevaid häiringuid. Detailplaneeringuga ei kavandata ehitusõigust ega hoonestusala rohevõrgustiku koridori ega tuumalale. Lisaks on detailplaneeringu koostamise eesmärk juurdepääsutee ja tehnovõrkudega varustamise lahendamise ning haljastuse ja heakorrastuse põhimõtete määramine.

Planeeritav ala, suurusega u 2 ha, paikneb Harkujärve külas Tallinna-Rannamõisa-Kloogaranna maantee ja Kaarle tee vahelisel alal, Tallinna-Rannamõisa-Kloogaranna maantee ja Kaarle tee ristmikust u 250 m kaugusel mööda Kaarle teed kagu suunas, piirnedes Kaarle tee 5 (katastritunnus 19814:001:0504), Käärü tee 4 (katastritunnus 19814:001:0506), Metsanurga tee 1 (katastritunnus 19814:001:0257) elamumaadega, Kaarle tee 5a (katastritunnus 19814:001:0508) ja Käärü tee 4a (katastritunnus 19814:001:0509) sihtotstarbeta maadega, Kaarle tee 3 (katastritunnus 19814:001:0624) ja Kaarle tee 3a (katastritunnus 19814:001:0618), Kaarle tee 11 (katastritunnus 19814:001:0380), Kaarle tee 12 (katastritunnus 19814:001:0105) maatulundusmaadega, Klooga kergliiklustee L13 (katastritunnus 19814:001:0616), Klooga maantee L9 (katastritunnus 19814:001:0615), Klooga maantee L12 (katastritunnus 19814:001:0619), Kaarle tee L2 (katastritunnus 19814:001:4136), Kaarle tee (katastritunnus 19814:001:0317) transpordimaadega ja Oja tee 59 (katastritunnus 78406:606:0900), Oja tee 59a (katastritunnus 78406:606:0750), Puhkemetsa (katastritunnus 19814:001:3770) üldkasutatavate maadega ning Metsanurga tee 6 (katastritunnus 19814:001:0261) maatulundusmaaga ja transpordimaaga.

Kaarle tee 7 ja Kaarle tee 9 maaüksuste on juurdepääs Kaarle teelt, mis on välja ehitamata. Maaüksus kuulub kohalikele omavalitsusele. Kaarle tee 7a maaüksusele on juurdepääs 11390 Tallinna-Rannamõisa-Kloogaranna teelt. Käärü tee 2 maaüksusele puudub juurdepääs avalikult kasutatavalt teelt.

Keskonnamoju strateegiline hindamine ei ole vajalik. Detailplaneeringu koostamise raames tuleb teha dendroloogiline hinnang ning müraruumi maanteeliiklusest põhjustatud müra kohta ja määrata meetmed selle leevendamiseks. Lisauringute vajadus võib ilmne detailplaneeringu menetluse käigus.

Detailplaneeringu eesmärgid on kooskõlas Harku valla üldplaneeringu ja Harku valla ehitustingimusi, miljööväärtuslike alade ja väärtuslike maastikke määrava ning tihehoonestusalasid täpsustava teemaplaneeringu lahenduse ja tingimustega.

Algatamise otsusega saab tutvuda detailplaneeringute kaardirakenduses või otselingil kaart.harku.ee/DP/250225_529/avalik ja Harku vallavalitsuses kohapeal.

● Harku vallavolikogu 25.09.2025 otsusega nr 71 algatati detailplaneeringu koostamine Ilmandu külas Tilgukivi (katastritunnus 19801:001:3173), Männikupõllu (katastritunnus 19801:001:0079), Kadaka tee 40 (katastritunnus 19801:001:3556) ja Kaljuiniidu (katastritunnus 19801:001:0630) maaüksustel ning lähialal.

Detailplaneeringu koostamise eesmärk on selgitada välja võimalused varem kehtestatud Ilmandu külas Kadaka tee 30 ja Kadaka tee 36 maaüksuste ning lähiala detailplaneeringu ümberplaneerimiseks Kadaka tee 40 maaüksuse kohta, kogu planeeringuala maaüksuste jagamiseks kuni 35 elamumaa, üheks segasihtotstarbega ühiskondlike ehitiste maa ja ärimaa, kolmeks üldkasutatava maa ja kaheks transpordimaa krundiks ning määrata moodustatavatele elamumaa kruntidele ehitusõigus üksik- elamu ja seda teenindavate abihoonete

püstitamiseks. Moodustatavale segasihtotstarbega krundile soovitakse määrata ehitusõigus segasihtotstarbega ühiskondliku ehitise ja ärihoone püstitamiseks. Kavandatud transpordimaa ja üldkasutatava maa krundid võrandatakse tasuta vallale. Lisaks on detailplaneeringu koostamise eesmärk tehnovõrkudega varustamise ja juurdepääsuteede lahendamine ning haljastuse ja heakorrastuse põhimõtete määramine.

Planeeritav ala, suurusega u 15,49 ha, paikneb Ilmandu külas Tilgu tee ja Kadaka tee ristumiskohast umbes 1,1 km kaugusel loode suunas, Kadaka tee lõpus, piirnedes Kivivabrik (katastritunnus 19801:001:0063), Kadaka tee 36 (katastritunnus 19801:001:3564) elamumaadega, Männikusalu (katastritunnus 19801:001:0081), Tilgumetsa (katastritunnus 19801:001:0099), Romantiku tee 29b (katastritunnus 19801:001:5176), Romantiku tee 27a (katastritunnus 19801:001:5174), Kaldasalu (katastritunnus 19801:001:5175), Kadaka tee 36b (katastritunnus 19801:001:3557), Paemurru (katastritunnus 19801:001:1394), Lõokeste (katastritunnus 19801:001:1381), Aasa (katastritunnus 19801:001:0640), Kellukese (katastritunnus 19801:001:0126), Salusaue (katastritunnus 19801:001:0650) maatulundusmaadega, Kadaka tee 36a (katastritunnus 19801:001:3565) tootmismaaga ja Kadaka tee L1 (katastritunnus 19801:001:3555) transpordimaa ja Pääkeseniidu (katastritunnus 19801:001:4105), Muraste tervisekompleksi (katastritunnus 19801:001:0588) üldkasutatavate maadega.

Kadaka tee 40 maaüksusele on juurdepääs Kadaka teelt. Tilgukivi, Männipõllu ja Kaljuiniidu maaüksustele puudub juurdepääs avalikult kasutatavalt teelt.

Keskonnamoju strateegiline hindamine ei ole vajalik. Detailplaneeringu algatamisel ei ole uuringute vajadus ette näha. Uuringute vajadus võib ilmne detailplaneeringu menetluse käigus.

Detailplaneeringu eesmärgid on kooskõlas Harku valla üldplaneeringu ja Harku valla ehitustingimusi, miljööväärtuslike alade ja väärtuslike maastikke määrava ning tihehoonestusalasid täpsustava teemaplaneeringu lahenduse ja tingimustega.

Algatamise otsusega saab tutvuda detailplaneeringute kaardirakenduses või otselingil kaart.harku.ee/DP/200924_362/avalik ja Harku vallavalitsuses kohapeal.

● Harku vallavolikogu 25.09.2025 otsusega nr 69 algatati detailplaneeringu koostamine Kütke külas Metsavälja (katastritunnus 19801:001:4752) maaüksuse lõunapoolsele osale ja Haldjakinga (katastritunnus 19801:001:4753) maaüksusel ning lähialal.

Detailplaneeringu koostamise eesmärk on selgitada välja võimalused varem kehtestatud Kütke külas Metsavälja maaüksuse detailplaneeringu ümberplaneerimiseks sooviga määrata Metsavälja maaüksusele ehitusõigus ja segasihtotstarve 0–10% ärimaa ja 90–100% maatulundusmaa ning täpsustada Haldjakinga maaüksuse ehitusõigust ja hoonestusala. Detailplaneeringu algatamise taotluse kohaselt soovib kinnistu omanik planeeritavale alale rajada ratsaspordirajatis koos abiehitistega. Lisaks on detailplaneeringu koostamise eesmärk tehnovõrkudega varustamise ja juurdepääsuteede lahendamise ning haljastuse ja heakorrastuse põhimõtete määramine.

Planeeritav ala, suurusega u 2,2 ha, paikneb Kütke külas 11411 Väana – Keila-Joa maantee ja 11193 Kumna-Väana maantee ristumiskohast u 4 km kaugusel lõuna suunas ning seejärel u 400 m Kumna-Väana maanteest idas, piirnedes Seenemetsa (katastritunnus 19801:001:4755), Metsavälja (katastritunnus 19801:001:4752), Allikametsa (katastritunnus 19801:012:0116), Pärnametsa (katastritunnus 19801:012:0222) ja Liivavälja (katastritunnus 19801:001:4754) maatulundusmaadega. Juurdepääs planeeritavale alale on Kumna-Väana maanteelt läbi riigimandis oleva Liivavälja maaüksuse olemasoleva servitudo alusel. Planeeritava ala kitsendus on puurkaevu hooldusala.

Keskonnamoju strateegiline hindamine ei ole vajalik. Detailplaneeringu algatamisel ei ole uuringute vajadus ette näha. Uuringute vajadus võib ilmne detailplaneeringu menetluse käigus.

Detailplaneeringu eesmärgid on kooskõlas Harku valla üldplaneeringu ja Harku valla ehitustingimusi, miljööväärtuslike alade ja väärtuslike maastikke määrava ning tihehoonestusalasid täpsustava teemaplaneeringu lahenduse ja tingimustega.

Algatamise otsusega saab tutvuda detailplaneeringute kaardirakenduses või otselingil kaart.harku.ee/DP/250423_538/avalik ja Harku vallavalitsuses kohapeal.

DETAILPLANEERINGU ALGATAMINE JA ESKIISLAHENDUSE TUTVUSTAMISE ARUTELU

● Harku vallavolikogu 25.09.2025 otsusega nr 70 algatati detailplaneeringu koostamine Väana külas Joa tee 5 (katastritunnus 19801:001:3173), Joa tee 7 (katastritunnus 19801:011:0424), Joa tee 9 (katastritunnus 19801:011:0463) ja Joa tee 9a (katastritunnus 19801:001:3392) maaüksustel ja lähialal.

Detailplaneeringu koostamise eesmärk on selgitada välja võimalused Joa tee 5, Joa tee 7, Joa tee 9 ja Joa tee 9a maaüksuste jagamiseks ja ehitusõiguse määramiseks

äri-tootmishoonete püstitamiseks. Esitatud materjalide kohaselt soovitakse kavandada kolm ärimaa, kuus äri-tootmismaa ning kaks transpordimaa sihtotstarbega krunti ning määrata ehitusõigus äri- ja tootmishoonete püstitamiseks. Lisaks on detailplaneeringu koostamise eesmärk juurdepääsutee ja tehnovõrkudega varustamise lahendamine ning haljastuse ja heakorrastuse põhimõtete määramine. Detailplaneeringuga tuleb määrata igal kavandataval ärimaa, äri- ja tootmismaa krundil minimaalne haljastuse osatähtsus protsendis, mis on vähemalt 30%, ja kaitsehaljastuse paiknemine.

Planeeritav ala, suurusega u 6,25 ha, paikneb Kumna-Väana maantee, Väana – Keila-Joa maantee ja Kiia – Väana-Viti maantee vahelisel alal, Kiia – Väana-Viti maantee ja Väana – Keila-Joa maantee ristmikust u 375 m kaugusel lääne suunas, piirnedes Joa kergliiklustee L7 (katastritunnus 19801:001:3616), 11411 Väana – Keila-Joa maantee (katastritunnus 19801:011:0375), Joa kergliiklustee L6 (katastritunnus 19801:001:3657), Väana kergliiklustee L1 (katastritunnus 19801:001:4640), Karja keskuse tee L2 (katastritunnus 19801:001:3634) transpordimaadega, Puiestiku tee 2a (katastritunnus 19801:001:3751) sihtotstarbeta maaga ja Vanamurru (katastritunnus 19801:011:1131), Joa tee 3 (katastritunnus 19801:001:3462), Lubja-Ahju (katastritunnus 19801:011:0136), Lubja (katastritunnus 19801:001:3394) maatulundusmaadega, Joa tee 11 (katastritunnus 19801:001:3174) tootmismaaga ning Joa tee 17 (katastritunnus 19801:001:4609) äri-tootmismaaga.

Juurdepääs planeeringualale on Väana – Keila-Joa maanteelt.

Keskonnamoju strateegiline hindamine ei ole vajalik. Detailplaneeringu koostamise raames tuleb teha maa-aluste jõgede vee- teede tuvastamiseks hüdrogeoloogiline uuring. Lisauringute vajadus võib ilmne detailplaneeringu menetluse käigus.

Detailplaneeringu eesmärgid on kooskõlas Harku valla üldplaneeringu ja teemaplaneeringu lahenduse ja tingimustega.

Detailplaneeringu eskiislahenduse tutvustamine ja avalik arutelu toimub 23.10.2025 kell 16 Harku vallamajas (Teenuste 2, Tabasalu alevik).

Algatamise otsuse ja detailplaneeringu eskiislahendusega saab varem tutvuda detailplaneeringute kaardirakenduses või otselingil kaart.harku.ee/DP/240903_513/avalik ja Harku vallavalitsuses kohapeal.

DETAILPLANEERINGU ESKIISLAHENDUSE TUTVUSTAMINE

● Harku vallavolikogu 29.05.2025 otsusega nr 34 algatati detailplaneeringu koostamine Harkujärve külas Metsatuka (katastritunnus 19814:001:0500) maaüksusel.

Detailplaneeringu koostamise eesmärk on selgitada välja võimalused määrata Metsatuka maaüksusele ehitusõigus üksikelamu ja seda teenindavate abihoonete püstitamiseks. Lisaks on detailplaneeringu koostamise eesmärk juurdepääsutee ja tehnovõrkudega varustamise lahendamise ning haljastuse ja heakorrastuse põhimõtete määramine.

Detailplaneeringu eskiislahenduse tutvustamine ja avalik arutelu toimub 23.10.2025 kell 17 Harku vallamajas (Teenuste 2, Tabasalu alevik).

Detailplaneeringu eskiisiga saab varem tutvuda detailplaneeringute veebirakenduses või otselingil kaart.harku.ee/DP/250214_528/avalik.

DETAILPLANEERINGU KEHTESTAMINE

● Harku vallavalitsuse 23.09.2025 korraldusega nr 369 kehtestati Rannamõisa külas Kõrgemäe tee 2 (katastritunnus 19801:001:0710) maaüksuse ja lähiala detailplaneering Ekseeder OU (rg-kood 12653925) töö nr 118-23 alusel.

Detailplaneeringuga määratakse olemasolevale elamumaa maaüksusele ehitusõigus ühe üksikelamu ja kahe abihoonete püstitamiseks, ehitisealuse pinnaga kuni 450 m². Elamu suurimaks lubatud kõrguseks maapinnast on planeeritud kuni 9 m ning kuni kaks maapealset korrust ja üks maalaune korrus. Abihoonete suurimaks lubatud kõrguseks maapinnast on planeeritud kuni 5 m ning üks maapealne ja üks maa-alune korrus. Lubatud katuse kalle on määratud vahemikus 20–45°.

Detailplaneeringuga jagatakse olemasolevat elamumaa maaüksusest välja ka üks transpordimaa sihtotstarbega krunt perspektiivse jalgratta- ja jalgteerajamiseks ning vajadusel ristmiku ümberehitamiseks, mis võrandatakse tasuta kohalikele omavalitsusele.

Juurdepääs planeeritavale alale on lahendatud Kõrgemäe teelt.

Planeeritava ala veevarustus ja kanalisatsioon on lahendatud olemasoleva ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni baasil piirkonna vee-ettevõtja väljastatud tehniliste tingimuste kohaselt.

Detailplaneeringu eesmärgid on kooskõlas Harku valla üldplaneeringu ja Harku valla ehitustingimusi, miljööväärtuslike alade ja väärtuslike maastikke määrava ning tihehoonestusalasid täpsustava teemaplaneeringu lahenduse ja tingimustega.

Vastuvõetud korralduse ja kehtiva planeeringuga saab tutvuda detailplaneeringute veebirakenduses aadressil kaart.harku.ee.

Kehtiva korralduse ja planeeringuga saab tutvuda detailplaneeringute kaardirakenduses.

DETAILPLANEERINGU MENETLUSE LÕPETAMINE

● Harku vallavolikogu 25.09.2025 otsusega nr 72 lõpetati Harkujärve külas Põllu elamukvartali detailplaneeringu koostamine ja tunnustati kehtetuks Harku vallavalitsuse 12.02.1999 korraldusega nr 102 vastu võetud "Harkujärve külas Põllu elamukvartali detailplaneeringu" menetlus.

Detailplaneeringu koostamise eesmärk oli maaüksuste kruntideks jagamine ja ehitusõiguse määramine. Detailplaneeringu menetlus seiskus enne detailplaneeringu kehtestamist. Harkujärve külas Põllu elamukvartali detailplaneeringu menetluse lõpetamise vajadus tugineb asjaolul, et reaalselt ei ole planeeringu koostamisega 26 aastat tegeletud ning 1.07.2015 jõustunud ehitusseadustiku ja planeerimisseaduse rakendamise seaduse § 1 lõike 4 kohaselt tuli enne 1.07.2015 jõustunud planeerimisseadust algatatud detailplaneeringu menetlus viia lõpuni hiljemalt 2018. aasta 1. juuliks.

Otsusega on võimalik tutvuda Harku vallavalitsuse dokumendiregistris.

DETAILPLANEERINGU ALGATAMISE TAOTLUS

● Harku vallavalitsusele on esitatud taotlused:

- Tabasalu alevikus Leevikese tn 10 maaüksuse ja lähiala detailplaneeringu koostamise algatamiseks;
- Rannamõisa külas Harku tee 46 ja Harku tee 48 maaüksuste ning lähiala detailplaneeringu koostamise algatamiseks;
- Muraste külas Kaare tee 10 maaüksuse ja lähiala detailplaneeringu koostamise algatamiseks;
- Viti külas Vahemetsa maaüksuse ja lähiala detailplaneeringu koostamise algatamiseks.

Esitatud taotluste ja nende lisadega saab tutvuda detailplaneeringute kaardirakenduses.

PROJEKTEERIMISTINGIMUSTE AVATUD MENETLUS

● Harku vallavalitsus teatab avatud menetluse algatamisest detailplaneeringut täpsustavate projekteerimistingimuste andmiseks Muraste külas Põhjaristi pst 7 hoonestusala suurendamiseks.

Harku vallavalitsus teeb ettepaneku arutada projekteerimistingimuste andmine ilma avalikku istungit pidamata. Ettepanekuid ja vastuväiteid selle kohta ootame 10.-19.10.2025.

Projekteerimistingimuste eelnõuga saab tutvuda Harku vallavalitsuses ja veebilehel <http://www.harku.ee/et/eelnou-avalikustamine>; alal kehtiva detailplaneeringuga saab tutvuda Harku valla kaardirakenduses kaart.harku.ee ja www.ehr.ee kaudu esitatud taotlusega saab tutvuda riiklikus ehitisregistris (vajalik ID-kaardiga sisselogimine).

Ettepanekuid ja vastuväiteid saab esitada kirja või e-kirja teel harku@harku.ee 10.-19.10.2025.

● Harku vallavalitsus teatab avatud menetluse algatamisest projekteerimistingimuste andmiseks Ilmandu külas Kadaka tee 32 üksikelamu ja abihoonete püstitamiseks ehitusprojekti koostamiseks.

Harku vallavalitsus teeb ettepaneku arutada projekteerimistingimuste andmine ilma avalikku istungit pidamata. Ettepanekuid ja vastuväiteid selle kohta ootame 10.-19.10.2025.

Projekteerimistingimuste eelnõuga saab tutvuda Harku vallavalitsuses ja veebilehel <http://www.harku.ee/et/eelnou-avalikustamine>; www.ehr.ee kaudu esitatud taotlusega saab tutvuda riiklikus ehitisregistris (vajalik ID-kaardiga sisselogimine).

Ettepanekuid ja vastuväiteid saab esitada kirja või e-kirja teel harku@harku.ee 10.-19.10.2025.

Planeerimis- ja ehitusosakond

PROJEKTEERIMISTINGIMUSTE AVATUD MENETLUS

● Harku vallavalitsus teatab avatud menetluse algatamisest detailplaneeringut täpsustavate projekteerimistingimuste andmiseks Väana-Jõesuu külas Rehe tee 10 maaüksuse detailplaneeringuala reoveekäitluse lahenduse täpsustamiseks.

Harku vallavalitsus teeb ettepaneku arutada projekteerimistingimuste andmine ilma avalikku istungit pidamata. Ettepanekuid ja vastuväiteid selle kohta ootame 10.-19.10.2025.

Projekteerimistingimuste eelnõuga saab tutvuda Harku vallavalitsuses ja veebilehel <http://www.harku.ee/et/eelnou-avalikustamine>; alal kehtiva detailplaneeringuga saab tutvuda Harku valla kaardirakenduses kaart.harku.ee ja www.ehr.ee kaudu esitatud taotlusega saab tutvuda riiklikus ehitisregistris (vajalik ID-kaardiga sisselogimine).

Ettepanekuid ja vastuväiteid saab esitada kirja või e-kirja teel harku@harku.ee 10.-19.10.2025.

Haldusosakond

Avaldame sügavat kaastunnet Estrile ja Einile kalli

VENNA

surma puhul.

Ilme, Aleksandra, Sirje, Lea, Saima, Mati, Ruuben

KUULUTUSED

Müüa lõhutud kuivad ja toored küttepuid kohaletoomisega. Lepp, sang-lepp, kask, saar. www.pakhalupuu.ee, e-post: pakhalupuu@gmail.com, tel 509 9598

Aiapidaja unistus! LEHMA KÕDU-SÕNNIK 301 / kott. KUIV KÜTTEPUU võrkkotis 30/40/50 cm. Tammaru Farm, 523 8852, www.tg.ee

Muru niitmine, trimmerdamine, võsaloikus, raietööd mootorsaga. Arvega maksmise võimalus. Ivar, mob 521 4353, sompaserv@gmail.com

• Abi kasutusloa või ehitusloa ajamisel. Hoonete projekteerimine ja seadustamine. Tel 5656 2894, majapaberid@gmail.com

• Mahlapressimistehas toormahlaks ja pastöriseeritud mahlaks Kose vallas ja õunte kokkuost. Lisainfo: info@nommetalu.ee

• EHITUSPUUSEPP / üldehituse ja remondi lahendused. Ka kogu elamise värskendamine nii seest kui ka väljast. Kurda muret tel 5594 9781, Andre

• Kutsetunnistusega korstnapühkija, 4. tase. Töötan kiirustamata, töö puhas ja korralik. Tel 56 890 125, e-post: kuldnoop@gmail.com

• Kutselise korstnapühkija teenused, pot-tseptööd. Tel 51 980 980, tulituli.ee

• Aastaringne fekaalivedu. OÜ Norring- sen, tel 5662 1300

• Väljaõppinud puulangetajad lõikavad parima hinnaga ohtlikke puid, teostame kändude freesimist. Puude üldseisundi hindamine ja konsultatsioon on tasuta. Tel 513 3458, info@ohtlikpuu.ee, www.ohtlikpuu.ee

• Kogenud puuhoolidajad teostavad ohtlike puude raiet ja puude hooldusõikust. Teostame puude tervisliku seisundi hindamist. SOODSAD HINNAD. Tel 522 0321, www.arbormen.ee

• Müüa kvaliteetseid kaminapuid tasuta transpordiga üle Eesti. Osta soodsalt meie e-poest www.kaminapuu24.ee

• Ettevõtte teostab ehitus- ja remonttöid, ka väikesemahulisi töid. Tel 5660 7554, janek@janellidain.ee

• ELEKTRITÖÖDE TERVIKLAHENDUSED: projekteerimine, ehitamine ja uuendamine. Sise- ja välielektritööd, elektri- ja laadimislahendused, elektrikliidid, välisvalgustus. Kortereelamud, eramajad ja äripinnad. Tel 5315 2851, elektritood@gmail.com

• Ostan teie auto, kaubiku või maasturi. Tehniline seisukord ei oma tähtsust. Vajadusel registrist kustutamine ja äravedu puksiiriga. Tel 5630 4306

• EHITUSMEHED HARKUS teevad järgmisi töid: terrasside, puukuuride, garaazide, autovarjualuste, aedade, saunade ehitus, katuste vahetus ja montaaž. Korstnapitside ladumine ja plekiga katmine ja mütsid peale korstendele. Vundamendid ja puitkarkassid majad, plaatimistööd. Vajadusel toome kõik materjalid. Võtmed kätte. Kontakt 523 6803

• Eterniit, plekkprofiil, bitumensindid katusetööd. Puitfassaadide ehitus ja värvimine. Kortermaja trepikodade renoveerimine. 5352 9476, mehtus@gmail.com

• Viime tasuta ära teie vanad ja

CityAlko Vinoteek

NÜÜD AVATUD TABASALUS!

LAHTIOLEKUAJAD

E-N	14:00-23:00
R	14:00-00:00
L	12:00-00:00
P	14:00-22:00

 Klooga mnt 6a

 Tabasalu Vinoteek

TEHNIKAKESKUS.EE
müük • hooldus • remont • rent

AIA- JA METSATEHNIKA

Husqvarna **Cub Cadet**
STIHL **ECHO**
JOHN DEERE **STIGA**

Tel 51 900 402 Keila kauplus
www.tehnikakeskus.ee

KLOOGARANNA PUKKELA

Majutus ja koolitusruumid ettevõtetele

- ✓ Privaatne kompleks
- ✓ Majutus 30 inimesele
- ✓ Avarad koolitusruumid
- ✓ Toitlustus
- ✓ Kaunis rand
- ✓ Puhas loodus

Broneeri ettevõtte koolitusteks või jõulupeeks juba täna!

rannalaager.ee info@rannalaager.ee

Toomas Kall komöödia kahest naisest kahest vaatuses

KOMÖÖDIATEATER
maailmaesietendus
naljapäeval, 1. aprillil 2025

MULLE HUUMOR MEELDIB

ANNE PALUVER HANNES VÖRNO

Muraste aatrium
Lee tee 9
31. okt.
kell 19.00

Piletid: Piletilevi, Piletimaailm, kohapeal
Pilet: 26.00 eur/ 24.00 pensionär

ÜHEMÕÖTMELINE MEES

Andres Puustusmaa film

24. okt.
kell 19.00
Muraste kinopunkt
Lee tee 9

Juhan Ulfak
Mait Malmsten
Yang Ge
Himo Nüganen
Julia Aug
Franz Malmsten
Tõnis Hinnemets
Leonard Puustusmaa

Pilet: 6.00/5.00 eur

Mida sa teeks kui sul oleks 50 miljonit?

Märt Pius Steffi Pähn

«VABA RAHA» TEGIJATE KOMÖÖDIAFILMIS

Uus raha

17. okt.
kell 19.00

Muraste aatrium,
Lee tee 9
Pilet: 6.00/5.00 eur

Oleme tänulikud, kui võtate kaasa vahetusjalatsid!

Partner 20 AASTAT

Müüd kinnisvara? Mina aitan.

Ville Värk
513 2422

1 PARTNER.EE

Lemmikloomade vaksineerimine

VETMOBIIL TULEB HARKU VALDA LAUPÄEVAL 25. OKTOOBRI L

VÄÄNA-JÕESUU MEIE POE PARKLAS KELL 10.00-12.45
SUURUPIS LIIVAKIVI TEE BUSSIPEATUSES KELL 13.00-13.45
MURASTE COOPI PARKLAS KELL 14.00-15.30
HARKUJÄRVE MEIE POE EES (LIIVA TEE 2) KELL 15.45-17:00

KOERA/KASSI KOMPLEKSVAKTSIIN - 20€
KOERA/KASSI VAKTSIIN MARUTAUDI VASTU - 10€
KÜÜLIKU VAKTSIIN MÜKSOMATOOSI VASTU - 15€
MIKROKIIP KOOS PAIGALDUSEGA 15€
MAKSTA SAAB NII SULARAHAS KUI KAARDIGA.

NBI VÕTA KAASA LEMMIKLOOMA PASS!

LAAGRI KÜTTELADU

INFO JA TELLIMINE +372 504 0304
VÕI
INFO@KYTAME.COM

PUITBRIKETT JA PELLET

PELLET 6/8MM
975KG/ALUS
250€/ALUS

KASE VÕI OKASPUU
PUITBRIKETT
960KG/ALUS
200€/ALUS

TERMOHAAB (KAUPÖLEV)
1040KG/ALUS
210€/ALUS

www.kytame.com

Komöödia Kolm ja pool õuna

25. okt kl 18

Vääna-Jõesuu koolimajas

Autorid: Arvo Mägi, Kristjan Arunurm
Lavastaja: Kristjan Arunurm
Kunstnik: Jana Wolke
Osades: Rita Palatu, Mare Pohla-Tijsler, Katarina Pruus, Rainer Miller, Vano Uuskula

Piletid Piletilevist ja enne etendust kohapealt

www.salmeteater.ee

SILMADE KONTROLL JA PRILLIDE MÜÜK

06. november alates 10.00

TABASALU
EAKATE PÄEVAKESKUSES

Etteregistreerimine (kell 9-16)
telefonil 5323 2454

kuivasilmatest
silmarõhu mõõtmine
optilised päikesepriidid

HINDPERE OPTIKA

Kontroll 25€, prillistjale TASUTA

Ahaller

Auto

AUTOREMONT HÜÜRUS!
VW, AUDI, ŠKODA, SEAT MUDELITELE
SPETSIALISEERUNUD TÖOKODA

BRONEERI AEG SEMPTEMBRIS VÕI OKTOOBRI
JA SAA ESIMESELT HOOLDUSELT -20%

IGA KUU LOOSIME VÄLJA 1 TÄIESTI TASUTA
TÄISHOOLDUSE UUTE BRONEERIJATE VAHEL!

info@ahallerauto.ee
+372 5087109
E-R 9:00 - 17:00
www.ahallerauto.ee

NUGADE PROFESSIONAALNE TERITAMINE TABASALUS

Valla elanikele -20%

www.teritusteenus.ee
tel. 5618 4052

REKLAAMI SIIN!